

SŁOWO WSTĘPNE

Z prawdziwą satysfakcją oddajemy do Państwa rąk kolejny tematyczny numer *Neofilologa*, tym razem poświęcony indywidualnym potrzebom edukacyjnym w nauce języków obcych. Publikacja jest wyjątkowa: rzadko bowiem zdarza się, aby tej tematyce były poświęcone opracowania zwarte, w których na dodatek partycypują specjaliści z różnych dziedzin: pedagogiki specjalnej, językoznawstwa, dydaktyki językowej i pedagogiki ogólnej. Było to możliwe dzięki spotkaniu na dorocznej konferencji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, która odbyła się w Lublinie we wrześniu 2010 roku (sprawozdanie z konferencji zamieszczamy na końcu numeru).

Tom został podzielony na cztery części, z których pierwsza nosi tytuł *Wyzwania dla edukacji w różnorodności*. Część tę otwiera artykuł Elżbiety Zawadzkiej-Bartnik *Różnorodność cechą współczesnego świata*. Artykuł podnosi kwestię tolerancji w relacjach międzyludzkich i jej znaczenia w kształtowaniu u młodzieży postawy otwartości wobec osób, których szeroko rozumiana odmienność łatwo może stawać się przyczyną uprzedzeń. Kolejne artykuły w tej części poświęcone są kolejno: indywidualizacji w polskiej dydaktyce języków obcych (ten historyczny aspekt omawia Anna Maria Harbig), efektywności nauczania/uczenia się języków obcych w zależności od środowiska społecznego i szkolnego (Monika Janicka) i efektywności nauczania w zależności od płci (Agnieszka Rumianowska).

Druga, najbardziej obszerna część tomu podejmuje kwestie nauczania języków obcych uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Otwierający tę część artykuł podnosi problem realizacji nowoczesnego modelu szkolnej integracji w świetle poglądów nauczycieli języka obcego, mających doświadczenie w pracy z uczniami z niepełnosprawnością (Katarzyna Karpińska-Szaj). Następnie przedstawione są zagadnienia związane z nauczaniem uczniów z uszkodzeniami słuchu (Kazimiera Krakowiak i Ewa Domagała-Zyśk), uczniów niewidomych (Anita Buczek-Zawiła) oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim (Małgorzata Burzyńska i Anna Płaskej). W części tej znalazły się także teksty opisujące studium przypadku: uczeń z mózgowym porażeniem dziecięcym (Małgorzata Bielicka) oraz uczeń z zespołem Aspergera autorstwa Tomasza Roga, którego tekst poprzedza artykuł Małgorzaty Kolery wprowadzający w to zagadnienie.

Trzecia część podejmuje temat dysleksji w kontekście nauczania języków obcych. W artykułach omówione zostały kolejno: zagadnienia współwystępowania zaburzeń o charakterze dyslektycznym ze specyficznymi zdolnościami (Grażyna Krasowicz-Kupis), wybrane wyniki projektu badawczego, dotyczącego sprawności grafomotorycznych dzieci w wieku szkolnym (Aneta Domagała i Urszula Mirecka), wiedza nauczycieli języków obcych na temat dysleksji oraz umiejętności dostosowywania przez nich technik nauczania do potrzeb uczniów z dysleksją (Teresa Siek-Piskozub). Część tę zamykają teksty Katarzyny Jaworskiej-Biskup i Marioli Jaworskiej. W pierwszym z nich autorka

stara się prześledzić zagadnienie dysleksji z różnych perspektyw: psychologicznej, językoznawczej jak i perspektywy związanej z nauczaniem języka obcego, a w drugim Mariola Jaworska przybliży aktualny stan prawny dotyczący nauczania dzieci i młodzieży ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, odnosząc się jednocześnie do rzeczywistej organizacji pomocy specjalistycznej i wsparcia uczniów z tymi problemami.

Ostatnia, czwarta część tomu poświęcona jest stymulowaniu zdolności językowych. Otwiera ją Barbara Sadownik przedstawiając zdolności językowe w świetle modularnej teorii umysłu. Następnie Mirosław Pawlak omawia propozycje sposobów dostosowania założeń autonomicznego podejścia do nauki języka obcego do różnych poziomów zaawansowania językowego oraz indywidualnych cech i zdolności uczniów. Maria Cichoń kontynuuje ten wątek starając się odpowiedzieć na pytanie jak rozwijać skuteczne strategie uczenia się na lekcji języka obcego.

Pragnę bardzo serdecznie podziękować prof. Nawoi Mikołajczak-Matyi za sporządzenie recenzji tekstów zaproponowanych do numeru oraz prof. Mirosławowi Pawlakowi za weryfikację streszczeń w języku angielskim. Mamy nadzieję, że 36. numer *Neofilologa* poświęcony niezwykle uczniowi spotka się z Państwa zainteresowaniem.

Katarzyna Karpińska-Szaj